ବୃନ୍ଦାବନ ନାୟକ

ବନାମ

ଭାରତୀୟ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଫେବୃଆରୀ 12, 1965

[ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ, ଏମ୍. ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା, ରଘୁବର ଦୟାଲ, ଏସ୍. ଏମ୍. ସିକ୍ରି ଏବଂ ଭି. ରାମସ୍ୱାମୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବୃନ୍ଦ]

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ, 192(1) ଏବଂ (2) - ବିଦ୍ୟମାନ ସଦସ୍ୟଙ୍କର ଅଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ କିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇପାରିବ - ପ୍ରଶ୍ନଟି ବିଧାନସଭା ଗୃହରେ ଉଠାଇବାକୁ ପଡିବ କି ଏବଂ ବାଚସ୍ପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ପଡିବ କି – ତଦନ୍ତ ରାଜ୍ୟପାଳ କିମ୍ବା ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହେବ ?

ଆବେଦନକାରୀ 1961 ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାକୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । 1964 ମସିହାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଅଧିନିୟମ (1951ର ଅଧିନିୟମ 43)ର ଧାରା ୭ ସହିତ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191 (1) (e) ରେ ଅନୁଧାନ ହୋଇଥିବା ପରି ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ପରେ ଅଯୋଗ୍ୟତାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ ଉକ୍ତ ଅଭିଯୋଗଟିକୁ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ୍ରମେ ଭାରତୀୟ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1କୁ ପଠାଇ ଅଭିଯୋଗଟିର ତଦନ୍ତ କରି ନିଜର ମତ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସୂଚନା ଜାରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ   ଜଣାଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ତଦନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ର ଅଧିକାରିତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ପରେ ସେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ମାମଲାରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠି ନାହିଁ କାରଣ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191 (1) (e) ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଜଣେ ସାଧାରଣ ନାଗରିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 199 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ଗୃହରେ ଉଠାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ତା 'ପରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟକୁ ବିଧାନସଭାର ବାଚସ୍ପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇପାରିବେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କେବଳ ରାଜ୍ୟପାଳ ଯିଏ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ ତଦନ୍ତ କରିପାରିବେ, ଏବଂ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ କେବଳ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିଜର ମତ ଦେବେ ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ: (i) ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିନଥିଲା ବୋଲି ତର୍କ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ତାହା ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବା ଉଚିତ; ଏହା କିପରି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ, କାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉଠାଯାଏ, କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା ଉଠାଯାଏ, ଏହି ଖଣ୍ଡର ପ୍ରୟୋଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ ।

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ରେ ଥିବା "ପ୍ରଶ୍ନଟି ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଏହି କଥା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରର ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ରାଜ୍ୟପାଳ ଏବଂ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବ:ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମେତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଯଦି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରଥମେ ବିଧାନସଭାରେ ଉଠାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ବାଚସ୍ପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ପରୀକ୍ଷା ପରେ ଏହା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବା ଉଚିତ, ତେବେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଢଙ୍ଗରେ କୁହାଯାଇଥାନ୍ତା ।

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ରହିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 190 (3) ରେ ଏପରି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଆସନ ଖାଲି କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଆଉ ସଦସ୍ୟତାର ମାନ୍ୟତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନ ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ହଟାଇ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ବିଚାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଜଣେ ନାଗରିକ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191 (1) ଅନୁଯାୟୀ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିବା ଅଯୋଗ୍ୟତା ବିଷୟରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଭିଯୋଗ କରିବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।

(ii) ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତଦନ୍ତ କରାଯିବ, ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ । ଯେତେବେଳେ ରାଜ୍ୟପାଳ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଘୋଷଣା କରନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ପରିଷଦ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥାଏ; ତାଙ୍କୁ କେବଳ ପ୍ରଶ୍ନଟିକୁ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ମତ ପାଇଁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ, ଏବଂ ମତ ପାଇବା କ୍ଷଣି, "ସେ ସେହି ମତ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ"। ଏହା ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ମତ ଯାହା ପ୍ରକୃତରେ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ, ଏବଂ ଏହା ବୈଧ ଯେ ଆୟୋଗ ନିଜର ମତ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଅଭିଯୋଗର ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ଉଚିତ୍ ।

[ତଦନ୍ତ ଆୟୋଗ ଅଧିନିୟମ 1952 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କୁ ଏକ ଆୟୋଗର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବାକୁ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିଲା ।]

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 50/1965 ।

ଦେୱାନୀ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 8-D/1965 ରେ ଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସର୍କିଟ ବିଚାରପୀଠଙ୍କର ଜାନୁଆରୀ 6, 1965 ତାରିଖର ଆଦେଶରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ *ଏମ୍. ସି. ସେତଲୱାଡ, ରବିନ୍ଦର ନାରାୟଣ, ଜେ. ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି ଏବଂ ଓ. ସି. ମାଥୁର ।*

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ପାଇଁ *ସି. କେ. ଡାଫ୍ତାରୀ, ଆଟର୍ଣ୍ଣି-ଜେନେରାଲ୍, ଏସ୍. ଭି. ଗୁପ୍ତେ, ସଲିସିଟର୍ ଜେନେରାଲ୍, ବି. ଆର୍. ଏଲ୍. ଆୟେଙ୍ଗର ଏବଂ ଆର୍. ଏଚ୍. ଢେବର ।*

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ପାଇଁ *ସନ୍ତୋଷ ଚାଟାର୍ଜୀ, ବି. ବି., ରଥୋ ଏବଂ ଏମ୍. ଏଲ୍. ଛିବ୍ବର।*

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ **ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକରଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ଆମ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଯେଉଁ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ଥାପନ କରେ ତାହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 ର ଗଠନ ସହିତ ଜଡିତ । ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଏହିପରି ଭାବରେ ଉଠିଥାଏ । ଆବେଦନକାରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ନାୟକ 1961 ମସିହାରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ହିଞ୍ଜିଲି ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀରୁ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାକୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ରାଜ୍ୟର ମନ୍ତ୍ରୀ ପରିଷଦର ଅନ୍ୟତମ ମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଅଧିନିୟମ, 1951 (1951ର ସଂଖ୍ୟା 43)ର ଧାରା 7 ସହିତ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191 (1) (e) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ପରେ ଅଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲେ ବୋଲି ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2, ପି. ବିଶ୍ୱାଳ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଗଷ୍ଟ 18, 1964 ତାରିଖରେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଆବେଦନରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା ସଦସ୍ୟ ହେବା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଅନେକ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 10, 1964 ତାରିଖରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ ଉକ୍ତ ଅଭିଯୋଗଟିକୁ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ୍ରମେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଭାରତୀୟ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଏହି ଯୋଗାଯୋଗରେ, ମୁଖ୍ୟ ସଚିବ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି ଯେ ଏଥିରେ ଥିବା ସଦସ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଅନୁସାରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି କି ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ସେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନାମରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଯାହା ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି ସେହିପରି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ନିଜର ମତ ଦିଅନ୍ତୁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।

ନଭେମ୍ବର 17, 1964 ତାରିଖରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2ଙ୍କ ଠାରୁ ପାଇଥିବା ନଭେମ୍ବର 4, 1964 ତାରିଖର ଚିଠିର ଏକ ନକଲ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପଠାଇ ଏକ ନୋଟିସ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହି ସୂଚନାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସନ୍ଦର୍ଭ ଉପରେ ନିଜର ମତ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି, ଏବଂ ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଡିସେମ୍ବର 5, 1964 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ତା 'ପୂର୍ବରୁ ସମର୍ଥନକାରୀ ସତ୍ୟପାଠ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ ସହିତ ତାଙ୍କର ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିଛନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ କିମ୍ବା ପ୍ରାଧିକୃତ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଜରିଆରେ ଡିସେମ୍ବର 8, 1964 ତାରିଖ ସକାଳ 10-30 ରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଶୁଣାଣି କରାଯିବ ।

ଡିସେମ୍ବର 1, 1964 ତାରିଖରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ଏକ ଟେଲିଗ୍ରାମ ପଠାଇ ମାମଲାର ଶୁଣାଣି ମୁଲତବି ରଖିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ସେହିଦିନ, ସେ ସମାନ ଅନୁରୋଧ କରି ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଚିଠି ମଧ୍ୟ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ । ଅଭିଯୋଗର ଶୁଣାଣିକୁ ମୁଲତବି ରଖିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନୁରୋଧକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଡିସେମ୍ବର 8, 1964 ତାରିଖରେ,ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବିଚାର ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ତାଙ୍କ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଚାଟାର୍ଜୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହାଜର ହୋଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ମତ ରଖିଥିଲେ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (2) ଦ୍ୱାରା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତିର ତଦନ୍ତ ଯଥାସମ୍ଭବ ଶୀଘ୍ର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟସ୍ତତା ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗର ଉତ୍ତରରେ ଅତି କମରେ ତାଙ୍କ ବିବୃତି ଦାଖଲ କରିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଉଚିତ, ଯଦିଓ ସେ ତାଙ୍କ ବିବୃତିର ସମର୍ଥନରେ ସତ୍ୟପାଠ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଦସ୍ତାବିଜ ଦାଖଲ କରିବାକୁ କିଛି ଅଧିକ ସମୟ ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି । ତଥାପି, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଜାନୁଆରୀ

2, 1965 ତାରିଖର, ସକାଳ 10-30 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ମାମଲାର ଶୁଣାଣି କରାଯିବ ।

ଜାନୁଆରୀ 2, 1965 ତାରିଖରେ, ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ଓକିଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ତାଙ୍କ ଓକିଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚାଟାର୍ଜୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହାଜର ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ଅବସରରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ସମ୍ମୁଖରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ତଦନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର କ୍ଷମତା ଉପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚାଟାର୍ଜୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ଖଣ୍ଡନ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ନାମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ଉପସଂହାରକୁ ଅଭିଲିଖିତ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (2) ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଅଟେ । ଏହାପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ମୁଲତବି ମାଗିଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ର ଅଧିକାରିତାକୁ ଆନୁଗତ୍ୟ ନକରି ମୁଲତବି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ମନୋଭାବକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ବିଚାର କଲେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ମୁଲତବି ରଖିବା ଅର୍ଥହୀନ ହେବ, ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ର ମାମଲାର ସମର୍ଥନରେ ଶ୍ରୀ ଚାଟାର୍ଜୀଙ୍କୁ ଶୁଣିଲେ । ଶ୍ରୀ ଚାଟାର୍ଜୀଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ତଦନ୍ତ ଉପରେ ନିଜର ଆଦେଶ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହାର ମତ ଯଥାଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।

ଯେତେବେଳେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମାମଲାଗୁଡିକ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କରିଥିବା ତଦନ୍ତ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଏବ ଅଧିକାରୀତାବିହୀନ ଆଧାରରେ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ପାର୍ଥନା କରି ଆବେଦନକାରୀ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଜାନୁଆରୀ 6, 1965 ତାରିଖରେ ଉକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଏହାପରେ ଆବେଦନକାରୀ 1965 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 8 ତାରିଖରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ପାଇଁ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 1965 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 14 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅନୁରୋଧ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ନଥିର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ମାମଲାର ବିବୃତ୍ତି ଦାଖଲକୁ ପରିହାର କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ ସହିତ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅଭିଲେଖ ପୁସ୍ତିକାରେ ଆବେଦନ ଶୁଣାଣି କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତିନି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ରଖାଯିବ । ଏହିପରି ଭାବରେ ଏହି ମାମଲା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଆମ ସମ୍ମୁଖକୁ ଆସିଛି ।

ଯେହେତୁ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରଥମତଃ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ଦୁଇ ଜଣ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଇ ନଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଉଭୟ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟକୁ ଦର୍ଶାଇ ପ୍ରତି-ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଉପରେ ସେମାନେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରରେ ଏକ ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଆବେଦନଟିର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଏହି ସମସ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜକୁ ନଥିରେ ନିଆଯାଇଛି । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ର ସଚିବ ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ନାରାୟଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ସତ୍ୟପାଠରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଯେତେବେଳେ ନଭେମ୍ବର 17, 1964 ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନୋଟିସ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା

ସତ୍ୟପାଠରେ ହୋଇଥିବା ମୂଳ ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସନ୍ଦର୍ଭ ତ୍ରୁଟି ବଶତଃ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପଠାଯାଇନଥିଲା । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଶୁଣାଣି ସମୟରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ବାସ୍ତବରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟପାଳ ସେତେବେଳେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ମତ ଦେବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ ।

ତା 'ପରେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 କୁ ଆମେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା । ଏହି ଅନୁଚ୍ଛେଦକୁ ପଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଟେ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191 (1) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ, ଯଦି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କୌଣସି ଆଇନ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଏହା ଅଧୀନରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସେ ରାଜ୍ୟର ବିଧାନସଭା କିମ୍ବା ବିଧାନ ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ମନୋନୀତ ହେବା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବେ । ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (d) ରେ ଅନ୍ୟ ଚାରୋଟି ଅଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ଯାହା ସହିତ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି । ଏହି ଅଯୋଗ୍ୟତା ଖଣ୍ଡ (e) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ଯାହା ଉପରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ସେ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗର ସମର୍ଥନରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ଆମେ ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ସୂଚାଇ ଦେଇଛୁ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2ଙ୍କ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7(d) ସହିତ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191(1) (e) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀ ଅଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଛନ୍ତି, ଏବଂ ଏହି ଅଯୋଗ୍ୟତା ତାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ପରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଯେ ଯେଉଁ ଅଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191 (1) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ତାହା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ପରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଉପସଂହାର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 190 (3) (a) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ଆସିଛି । ଏହି ଅନୁଚ୍ଛେଦ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ନିର୍ବାଚିତ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆସନ ଖାଲି କରିବା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ । ଉପ-ଅନୁଚ୍ଛେଦ (3) (a) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଯଦି ଏକ ରାଜ୍ୟର ବିଧାନମଣ୍ଡଳର କୌଣସି ସଦନର କୌଣସି ସଦସ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191ର ଖଣ୍ଡ (1) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କୌଣସି ଅଯୋଗ୍ୟତା ଭୋଗନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କ ଆସନ ଖାଲି ହୋଇଯିବ । ସଂଯୋଗବଶତଃ, ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିପାରିବା ଯେ ସଂସଦର ଉଭୟ ସଦନର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁରୂପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 101, 102 ଏବଂ 103 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା *ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ, ଭାରତ ବନାମ ସାକା ଭେଙ୍କଟ ସୁବ୍ବା ରାଓ ଏବଂ ଭାରତ ସଂଘ – ହସ୍ତକ୍ଷେପକାରୀ* ରେ ଏହା ରାୟ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 190 (3) ଏବଂ 192 (1) କେବଳ ସେହି ଅଯୋଗ୍ୟତା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚିତ ହେବା ପରେ ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୁଅନ୍ତି । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଅଭିଯୋଗ ପତ୍ରରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କରାଯାଇଥିବା ତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଆପାତତଃ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଯେଉଁ ଅଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି ତାହା 1961 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ପରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ।

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 କୁ ଫେରିବା ପରେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବେଦନରେ ଆମକୁ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡିବ ତାହା ହେଉଛି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (2) ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ନିଜର ମତ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ହକଦାର କି? ଆସନ୍ତୁ ଧାରା 192 କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା:-

> "(1) କୌଣସି ରାଜ୍ୟର ବିଧାନମଣ୍ଡଳର କୌଣସି ସଦନର ସଦସ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191ର ଖଣ୍ଡ (1) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କୌଣସି ଅଯୋଗ୍ୟତା ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି କି ବୋଲି ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ, ତେବେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପଠାଯିବ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବ ।

(2) ଏପରି କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ କୌଣସି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ରାଜ୍ୟପାଳ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ସେହି ମତ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠି ନାହିଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191 ର ଖଣ୍ଡ (1) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କୌଣସି ଅଯୋଗ୍ୟତା ଅଧୀନରେ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ, କାରଣ ତାଙ୍କ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ବିଧାନସଭା ବୈଠକରେ ଉଠାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ବିଧାନସଭା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଗ ଆକାରରେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ନାଗରିକ କିମ୍ବା ଭୋଟରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ । ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ବିରୋଧ କରିନଥିଲେ ଯେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ତାଙ୍କ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ କିମ୍ବା ଏପରିକି ଏହି ଅଦାଲତରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଆବେଦନରେ ନିଆଯାଇ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆବେଦନକାରୀ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ମାମଲାଟି ଏପରି ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ଅଯୋଗ୍ୟତା ବିଷୟରେ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥାଇପାରେ, ଏହା କେବଳ ରାଜ୍ୟପାଳ ଯିଏ ତଦନ୍ତ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ନୁହେଁ । ତଥାପି, ଆମେ ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛୁ, କାରଣ ଏହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ର ଗଠନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଟେ ।

ତାଙ୍କ ତର୍କର ସମର୍ଥନରେ, ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଭାଗ 6 ର ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 ରହିଛି ଯାହା ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ସହିତ ଜଡିତ, ଏବଂ ସେ ଏହି ତଥ୍ୟ ପ୍ରତି ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏକ ବିଧାନ ପରିଷଦ ଥିବା ରାଜ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାରେ ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ବିଲ୍ ଏକ ଅର୍ଥ ବିଲ୍ ହେବ କି ନାହିଁ ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 199 (3) ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ରାଜ୍ୟର ବିଧାନସଭାର ବାଚସ୍ପତିଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବ । ସେ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେପରି ଧାରା 199 (3) ଦ୍ୱାରା ପରିକଳ୍ପିତ ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ଗୃହର ବୈଠକରେ ଉଠାଯାଇପାରିବ, ସେହିପରି ବିଧାନସଭା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଯୋଗ୍ୟତା ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୃହର ବୈଠକରେ ଉଠାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ନୁହେଁ । ସେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 199 (3) ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ବାଚସ୍ପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଅଟେ , ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶ୍ନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର ଅଧିକାର ବାଚସ୍ପତିଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ନୁହେଁ, ବରଂ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୁଏ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଏହି ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଯେଉଁଥିରେ ଧାରା 192 (1) ରହିଛି, ତାହାକୁ ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡ ତାଙ୍କ ତର୍କର ସମର୍ଥନରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡ ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ, ତେବେ ଏହାକୁ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପଠାଯିବ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଖଣ୍ଡ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଥାଏ ଯେ କିଛି ସନ୍ଦର୍ଭିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ରହିବା ଉଚିତ ଯିଏ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପଠାଇ ଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଅନୁସାରେ, ଆବଶ୍ୟକ ନିହିତାର୍ଥ ଦ୍ୱାରା, ବିଧାନସଭାର ବାଚସ୍ପତି ଏହି ସନ୍ଦର୍ଭିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ସମର୍ଥନ କରି ସେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆଉ ଏକ ତର୍କ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (2) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଏ, ସେ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ବିଧାନସଭା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅଯୋଗ୍ୟତା ବିଷୟରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ କରିବା ସମ୍ବିଧାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇନଥାନ୍ତା, ଯଦିଓ ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ତୁଚ୍ଛ କିମ୍ବା ଅଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇପାରେ ।

ଏହି ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଆମେ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉ ନାହୁଁ । ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ର ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ସୀମାକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ଖଣ୍ଡଟି ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ତାହା ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ଥାପିତ ହେବା ଉଚିତ୍; ଏହା କିପରି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ, କାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଏ, କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଏ, ଏହି ଖଣ୍ଡର ପ୍ରୟୋଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ । ଯାହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତାହା ହେଉଛି ଖଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲିଖିତ ହେବା ପରି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ଥାପିତ ହେବା ଉଚିତ୍; ଏବଂ ତେଣୁ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ର ପ୍ରଥମ ଭାଗର ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡ ଯେଉଁ ସୀମାବଦ୍ଧତା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ତାହା ଉକ୍ତ ଖଣ୍ଡରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦ ସହିତ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅସଙ୍ଗତ ।

ତା 'ପରେ "ପ୍ରଶ୍ନଟି ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପଠାଯିବ" ଶବ୍ଦ ଉପରେ ଆଧାରିତ ତର୍କ ବିଷୟରେ, ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଧାରଣାକୁ ସୂଚିତ କରେ ନାହିଁ ଯେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ବିଷୟରେ ଆପାତତଃ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପରେ, ଏହାକୁ ପଠାଇବେ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟକୁ ତାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବେ । ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରେ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 ର ଖଣ୍ଡ (1) ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ପରି କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ରାଜ୍ୟପାଳ ଏବଂ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯିବ; ଅନ୍ୟ କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇପାରିବେ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ । "ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପଠାଯିବ" ତାହା ହେଉଛି ଶବ୍ଦର ମହତ୍ତ୍ୱ । ଯଦି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରଥମେ ବିଧାନସଭାରେ ଉଠାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ବାଚସ୍ପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଏହା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବା ଉଚିତ, ତେବେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଢଙ୍ଗରେ ଶବ୍ଦାୟିତ କରାଯାଇଥାନ୍ତା । କେବଳ ନିହିତାର୍ଥ ହୋଇଥିବା ଦ୍ୱାରା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ରେ ଏପରି ଗମ୍ଭୀର ସୀମାବଦ୍ଧତାକୁ ପଠନ କରିବାର କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ଅଛି ବୋଲି ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ।

ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (2) ଅନୁଯାୟୀ, ବିଧାନସଭାର କୌଣସି ସଦସ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ ହେବା ନେଇ ଯେତେବେଳେ ବି କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ, ରାଜ୍ୟପାଳ ଏହାକୁ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ମତ ପାଇଁ ପଠାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ ଯେ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ତୁଚ୍ଛ କିମ୍ବା ଅବାସ୍ତବ ହୋଇପାରେ; କିନ୍ତୁ ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଚରିତ୍ରର ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତୁରନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ନିଜର ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବେ ନହିଁ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସରଳ ଅଟେ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191 (1) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଅଯୋଗ୍ୟତା ଭୋଗିଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, କୌଣସି ରାଜ୍ୟର ବିଧାନସଭା ସଦସ୍ୟ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି,ଏବଂ ଯେହେତୁ ତାଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଯୋଗ୍ୟତା କାରଣରୁ ତାଙ୍କ ଆସନ ଖାଲି କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 190 (3) (a) ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି, ବିଧାନସଭାର କୌଣସି ସଦସ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191 (1) ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଅଯୋଗ୍ୟତା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବହନ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ କରି ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଦାବି କରିବାକୁ କୌଣସି ନାଗରିକ ହକଦାର ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବା ଅନୁଚିତ ଏବଂ ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଆସନ ଖାଲି କରିବା ଉଚିତ । ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ନିର୍ବାଚନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସେହି ମାନ୍ୟତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିବା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ବିଧାନସଭା ଗୃହ ଗଠନ କରିବା, ଏବଂ ଯଦି କୌଣସି ସଦସ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଯୋଗ୍ୟତା କାରଣରୁ ସେହି ମାନ୍ୟତା ହରାଇ ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ସେହି ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ହେବ ଯାହା ଏପରି ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅଣାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ତେଣୁ, ଆମେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେତଲୱାଡ଼ଙ୍କ ଏହି

ତର୍କକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠି ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡ ଯେଉଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇଛନ୍ତି, ତାହା ହେଉଛି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି ବୋଲି ଧରାଯାଏ, ତେବେ ଏହାର ତଦନ୍ତ କରିବା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ, ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ନୁହେଁ । ସେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପଠାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବ । ଆଇନ ର ନିୟମର ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଆବଶ୍ୟକତା ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଅନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ ସକ୍ଷମ କରିବ, ଏବଂ ଯେହେତୁ ରାଜ୍ୟପାଳ ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ଥିର କରନ୍ତି, ସେ ତଦନ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ନୁହେଁ । ବାସ୍ତବରେ, ତାହା ହେଉଛି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେତଲୱାଡ଼ଙ୍କ ମାମଲା । ସେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (2) ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ମତ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦାୟିତ୍ୱ । ତେବେ ସେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କୁ ମତ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ, ସେ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ କ୍ଷମତାପନ୍ନ ନୁହଁନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟପାଳ ହିଁ ତଦନ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତା'ପରେ ଏହିପରି ତଦନ୍ତରେ ସଂଗୃହିତ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କୁ ପଠାଇବା ଉଚିତ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ନିଜର ମତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିବେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ଏହା ଜଣାଇପାରିବେ ।

ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଏବଂ (2) ର ଅଭିପ୍ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପଷ୍ଟ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ହୋଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ହେବାର କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସେହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ମତ ଅନୁଯାୟୀ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ଉପରେ ଛାଡ଼ିବା, ଯଦିଓ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଔପଚାରିକ ଭାବରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନାମରେ ଘୋଷଣା କରାଯିବ । ଯେତେବେଳେ ରାଜ୍ୟପାଳ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଘୋଷଣା କରନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ପରିଷଦ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥାଏ; ଏପରିକି ସେ ନିଜେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରିବା ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ; ତାଙ୍କୁ କେବଳ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ମତ ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଠାଇବାକୁ ପଡିବ, ଏବଂ ମତ ଗ୍ରହଣ ହେବା ମାତ୍ରେ," ସେ ଏହିପରି ମତ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ"। ବିଧାନସଭାକୁ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ବିରୁଦ୍ଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ଅଭିଯୋଗ ଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଉପରେ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଛି ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ କୌଣସି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନିର୍ବାଚନର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିବ । ସେହିଭଳି, ବୈଧ ଭାବେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିବା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ହୋଇଥିବା ଅଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗ, ବାସ୍ତବରେ, ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯିବ, ଯଦିଓ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏହି ରୂପରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ପଡିବ । ଯଦି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଏବଂ (2) ର ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯାଏ, ତେବେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ମତ ଯାହା ପ୍ରକୃତରେ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଏବଂ ଏହା ଅନୁମାନ କରିବା ବିଧିସଙ୍ଗତ ଯେ ଯେତେବେଳେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ଏବଂ ସେ ଏହାକୁ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାନ୍ତି, ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ନିଜର ମତ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଅଭିଯୋଗର ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ଉଚିତ୍ । ତେଣୁ, ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବିବୃତି ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଏବଂ ଏହାର ସମର୍ଥନରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରମାଣ

ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଆହ୍ଵାନ କରି ଏକ ସୂଚନା ଜାରି କରିବା ସମୟରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏହାର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡ କ୍ଷୀଣ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗର ଏକ ନକଲ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅଭିଯୋଗକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ପଠାଇ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ସନ୍ଦର୍ଭ ଆଦେଶ ଦାଖଲ କରିବାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କର ବିଫଳତା, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ସମ୍ମୁଖରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଥିଲା । ଏହି ଯୁକ୍ତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭୁଲ ଧାରଣା ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ ସନ୍ଦର୍ଭ ଆଦେଶ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଗ୍ରହଣ କରିବା ମାତ୍ରେ, ମାମଲାଟି ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ସୂଚନା ଜାରି ହେବା ସମୟରେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ଯେପରି ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ସୂଚାଇ ଦେଇଛୁ, ଅସାବଧାନତା ଯୋଗୁଁ ନୋଟିସ ସହିତ ଦୁଇଟି ଦସ୍ତାବିଜ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପଠାଯାଇ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା କୌଣସି ଅର୍ଥରେ ତଦନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, ଯେପରି ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ତାଙ୍କ ଶପଥ ପତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1କୁ ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ଜଣାଥିଲା, ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା କହିବା ନିରର୍ଥକ ଯେ ଯେତେବେଳେ ସେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଠାରୁ ନୋଟିସ୍ ପାଇଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ଜାଣି ନଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ପରେ, ସେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7(d) ସହିତ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 191 (1) (e) ରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିବା ପରି ଅଯୋଗ୍ୟତା ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଏପରି ଏକ ଆଳ ଉଠାଇନଥାନ୍ତେ ଏହା ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଆମେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଏପରି ଅଭିଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁସରଣ କରାଯାଉଥିବା ସାଧନ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ସ୍ଵୀକାର କରାଯାଇଛି ଯେ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ଦ୍ଵାରା ଉଭୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (2) ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 103 (2) ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତ କରାଯିବ । ବାସ୍ତବରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ପାଇଁ ବିଦ୍ଵାନ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ଜେନେରାଲ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ଅନେକ ସମୟରେ, ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 103 (2) ଅନୁଯାୟୀ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି କିମ୍ବା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (2) ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ନିଜର ମତ ଜଣାଇବା ପୂର୍ବରୁ ତଦନ୍ତ କରିଛନ୍ତି, ତଥାପି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 103 (1) ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଯଥାକ୍ରମେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତଦନ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ଉଠାଇବା ପାଇଁ କେହି କେବେ ଚିନ୍ତା କରିନଥିଲେ । ସେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଏପରି ଏକ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଦୀର୍ଘାୟିତ କରିବା । ପ୍ରଥମ ଉଦାହରଣରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ଦୀର୍ଘ ମୁଲତବି ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଦ୍ଵାରା ସେହି ଅନୁରୋଧକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେ କେବଳ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏଡ଼ାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଆମେ କହିପାରିବା ନାହିଁ ଯେ ଏହି ସୂଚନାରେ କୌଣସି ସାର ନାହିଁ ।

ଏହି ଆବେଦନ ସମାପ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆଉ ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅଛି ଯାହାକୁ ଆମେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା । ଅଭିଯୁକ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀ ବୀରେନ ମିତ୍ରଙ୍କ ଅଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (2) ଅନୁଯାୟୀ ସମାନ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ 1964

ମସିହା ମେ ମାସ 30 ତାରିଖରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ନିଜର ମତ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରତି ବିଦ୍ୱାନ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ଜେନେରାଲ ଦ୍ୱାରା ଆମର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ କମିଶନର କହିଥିଲେ,"ଯେଉଁଠାରେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଭଳି, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିବାଦରେ ରହିଛି ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ତଦନ୍ତ ପରେ ହିଁ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ, ଆୟୋଗ ନିଜକୁ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ସ୍ଥିତିରେ ଦେଖନ୍ତି ଯେ ଆଗ୍ରହୀ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ସତ୍ୟପାଠ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ ଆଧାରରେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ମତ ଦେବାକୁ ପଡିବ । ଏହା ବାଞ୍ଛନୀୟ ଯେ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗଙ୍କୁ ତଦନ୍ତ ଆୟୋଗ ଅଧିନିୟମ, 1952 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆୟୋଗର କ୍ଷମତା ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯେପରିକି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଡକାଇବା ଏବଂ ଶପଥରେ ସେମାନଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା କରିବାର କ୍ଷମତା, ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ବାଧ କରିବାର କ୍ଷମତା ଏବଂ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଜାରି କରିବାର କ୍ଷମତା । ଆମେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ସଂସଦର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ, କାରଣ ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 103 (2) କିମ୍ବା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (2) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ନିଜର ମତ ରଖିବାରେ ଯେଉଁ ଅସୁବିଧା ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି, ତାହା ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ଜଣାପଡୁଛି, ଏବଂ ତେଣୁ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ପରାମର୍ଶକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ କି ନୁହେଁ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରାଯିବା ଉଚିତ କି ନୁହେଁ ତାହା ସଂସଦ ଭଲ ଭାବରେ ବିଚାର କରିପାରିବ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆବେଦନଟି ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ ହୋଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ସମ୍ମୁଖରେ ତଦନ୍ତକୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାବରେ ବିଳମ୍ବିତ କରିଛି ବୋଲି ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଥାଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟକୁ ନିଜର ମତ ପଠାଇବା ଉଚିତ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେ ଯଦି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ବୈଧ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ମତ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାମଲା ସପକ୍ଷରେ ଥାଏ, ତେବେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 190 (3) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାରଣରୁ ଜଟିଳତା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ । ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 192 (1) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକର ଯଥାଶୀଘ୍ର ଫଇସଲା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ,
ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଓଡ଼ିଶା